

Биљана Д. Обрадовић

Као да лебдим изнад океана¹

<https://doi.org/10.18485/knjiz.2024.14.14.11>

Разговор водила Биљана Дојчиновић
<https://orcid.org/0000-0002-8684-2350>

Биљана Д. Обрадовић је српско-америчка песникиња, критичарка и преводитељка. Живела је у Југославији, Грчкој и Индији, пре него што је отишла у САД 1988. године. Дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Београду, а магистрала креативно писање поезије на Универзитету Вирџинија Комонтвелт у Ричмонду, у Вирџинији. Докторирала је енглески језик на Универзитету у Небраски, у Линколну. Добитница је медаље Академије уметности Масарика за уметничка достигнућа, коју јој је доделила Чешка Република. Добитница је награде *Норман С. Франсис* за изврност у истраживању за 2015. на Универзитету Луизијане Ксавијер, у Њу Орлеансу, где предаје креативно писање и енглески језик. Добитница је награде *Расико Пејровић* за другу књигу поезије, *Замрзнути зајрљаји*. Са Дубравком Ђурић добила је награду *Миша Ђорђевић* за антологију савремене српске поезије *Cat Painters*. Непосредан повод за разговор је избор из поезије Дубравке Ђурић и превод на енглески, објављен 2024. године под насловом *The Politics of Hope (After the War)*.

Завршила си енглески на Филолошком факултету у Београду, а живела си на различитим местима у Југославији и свету – од Грчке, преко Индије до САД. У Њу Орлеансу предајеш креативно писање и енглески језик на Универзитету Луизијане Ксавијер (Xavier University of Louisiana). Као песникиња, преводитељка и професорка живиш у различитим језицима. Да ли видиш себе као језичког номада, некога чији ум стално преводи (да парафразирам Розе Брајдоу) и да ли ти је то најорно?

Родила сам се у Битољу јер је мој отац био цариник на југословенско – грчкој граници, окружена македонским језиком. Касније смо прешли у Неготин, где су била деца влашке мањине, опет нисам знала језик. Због новог посла мог оца у Секретаријату за иностране послове Југославије отишли смо 1969. из Београда у Грчку. Нисам знала ни реч грчког, била

¹ Овај интервју је настао у оквиру пројекта HerCuLIS (*Digitization of Heritage Culture and Language Identity of Serbian Diaspora*) Фонда за науку Републике Србије (број 1548).

сам четврти разред основне школе, мислим да се тек од петог учио страни језик, а морала сам од јесени да кренем у америчку школу и да похађам пети разред на енглеском језику. Тог лета сам учила енглески са мисиз Роси, Гркињом која је била удата за Италијана и предавала је француски у тој мојој школи. Ниједну реч српског није знала. Тако да сам одмах била била „immersed“. Она би узела чашу и рекла „glass“, ја нисам имала реч „чаша“ на уму, већ сам директно учила појмове на енглеском језику. И тако сам научила језик. Почеле смо од сликовница *Dick and Jane*, са по једном до две реченице на страници са сликом. које су ми биле чудне јер сам имала већ девет година. Чудне су ми биле и неке ствари на сликама што се тиче културе у Америци, на пример роштиљ на ком су пекли кукуруз. Касније сам видела да то раде сваког викенда.

Када сам пошла у школу, учитељица мисиз Грегоријадис ме је учила енглески док су други ђаци ишли на француски. Деца су ме задиркивала али мени је то био подстрек да што брже научим језик и да га добро говорим. Проговорила сам за годину дана. У Грчкој сам завршила осми разред, потом први средње школе у Београду и онда сам отишла у Индију. У Бомбају сам била четири године, завршила гимназију, дошла у Београд, уписала факултет 1980. године, енглески и француски, двопредметно. Француски ми је био трећи језик. Грчки сам прилично добро научила док сам била тамо, а касније сам учила на курсевима и посећивала родитеље који су поново отишли у Грчку – могу да читам на грчком и да се споразумем. У Индији нисам научила хинди нити иједан њихов језик, и тако сам опет била странац јер су сва деца знала још један језик. Тако да не преводим, мислим на енглеском. Када сам овде, мислим на српском. Има речи које знам на енглеском а не могу да се сетим на српском и обрнуто.

Објавила си четири збирке поезије до сада – три билинвалне, Frozen Embraces// Замрзнути Загрљаји ; Le Riche Monde; Little Disruptions//Мали Поремећаји; а четврту на енглеском Incognito. Како изгледа преводити сопствену поезију, а како писати је директно на енглеском?

Песме сам почела да пишем у осмој години, прво на српском и одмах потом на енглеском. Можда сам написала две-три песме на српском. Све моје песме на српском су преводи, само нисам их ја све преводила. Неке су превели неки други људи, али ја сам их подешавала за српску културу, за овај контекст.

Зашто сам уопште писала? Зато што сам стално одлазила из места у место и онда сам писала писма друговима и другарицама, дописивала сам се и са пријатељима које сам упознавала у иностранству и који су исто тако расути по целом свету. То и дан-данас радим, дописујем се са много људи, што мислим да нестаје као обичај. У данашњем свету се дописују текст порукама преко телефона. Једно моје писмо пријатељици било је дуго шездесет страна. Она га је сигурно бацила, али било ми је веома важно да стављам себе на папир, да пишем о себи, и у неком моменту је то прешло из прозе у поезију.

Ко су били њесници који су утицали на њебе у разним фазама?

Кад сам почела да размишљам о поезији као дете била ми је узор Десанка Максимовић. Имала сам част да је сретнем и упознам, два пута сам била њена гошћа. Превела сам целу књигу изабраних песама и од тога објавила једанаест њених песама. Та збирка још увек није објављена, а неке од тих песама су биле део моје магистарске тезе, док се већина састојала од мојих песама. Не знам да ли деца сада знају ”Крваву бајку”, али Десанка ми је била велики узор. После тога сам почела да читам енглеску и америчку поезију и било ми је тешко јер сам читала старије песнике, Китса, Шелија и нисам видела себе у томе уопште, није ми било занимљиво. Све док нисам отишла у Америку. Моји тамошњи професори су били песници који су јако утицали на мене: Маргарет Гибсон, Дејв Смит, Грег Донован. Дејв Смит ми је био ментор магистарске тезе, ми и дан-данас сарађујемо. Шта су изабрали да читамо? Сваке године смо на часовима креативног писања читали по минимум пет књига, најновијих књига америчких песника. У лето 1988, пред мој одлазак на постдипломске у САД у августу, упознала сам двојицу америчких песника који су били у Београду на Фулбрајту, Филипа Дејсија и Лери Леваса. С Дејсијем сам остала у контакту. Он је био формални песник, то јест, писао је у одређеној форми, што није било популарно у то време у Америци. Моји професори ми то нису то предавали, али је Дејв Смит захтевао да пишемо сонет поред преовлађујућих песама у слободном стиху. На томе сам му захвална. Пишем доста формалних песама и предајем то студентима, треба да науче како се пишу јер није једноставно. Били су ми занимљиви песници и песникиње који су писали поезију попут Ен Секстон, Керолин Кајзер, оне су се отварале негде од 60-их година, то је исповедна поезија. Лоуел је иначе био професор моје професорке Хилде Раз у Небраски, тако да сам ”потомак” Роберта Лоуела. Силвија Плат

је занимљива мада више волим Ен Секстон. ”Татица” је једина песма Силвије Плат коју моји студенти морају да знају. Ен Секстон је писала песме које до тада жене нису писале, на пример ”Ода мојој материци”. То је песма коју мушакарац не може да напише. Или, ”Менструација у четрдесетим”. Каролин Кајзер сам и лично познавала.

*Студирала си креативно писање кад је то овде било јошово
непознато. Отикуд то?*

За креативно писање сам чула од професора Тихомира Вучковића на Филолошком факултету који је знао да пишем поезију. Хтела сам да објавим песме у факултетском часопису *Знак*, али су ми рекли да их преведем на српски. Зашто, питала сам, па ово је Филолошки факултет? Исто су ми рекли и у *Књижевним новинама* – не може, може само на српском. То је била 1986. или 1987. година. Професор Вучковић ми је предложио да одем у Америку да студирам креативно писање. Рекао ми је, идите у Америчку читаоницу у Кнез Михаиловој. Тако сам и урадила – било је три странице ситно писаног програма креативног писања и пријавила сам се на оне које сам знала. Отац ми је платио пријаве које су биле јако скупе у то време – пријавила сам се на седам – осам програма, на Харвард, Јејл, на универзитете за које сам чула . Нико ме није примио. Следеће године отац ми је рекао да покушам још једном и онда сам се пријавила на Универзитет Ајова, који је био први и најпознатији за креативно писање. Нисам примљена, али сам примљена на два друга. У марту 1988 сам отишла у САД на месец дана први пут, да бих мало упознала ту земљу и погледала неке од универзитета на које сам се пријавила, а након тога што сам примљена, преселила сам се августа 1988. на Универзитет Вирџинија Комонвелт у Ричмонду. Они су тек били почели с тим програмом, 4-5 година пре тога. Била сам први странац на том програму.

*Колико траје твој курс креативног писања и шта студенти
треба да науче током њега? Колико је тај курс повезан са оним што
радиш на часовима енглеског језика и књижевности?*

Предајем више предмета из креативног писања. Увод у креативно писање предајем бруцошима, на другој години имамо песничку радионицу, на трећој години читају савремене песнике и радимо нешто специјализовано, рецимо, о утицају сликарства или музике на поезију, а

на четвртој години студенти раде тезу из поезије, пишу књигу обима до 40 страница.

На првој години предајем четири различите ствари. Предајем *creative non-fiction*, писање есеја о себи, то је посебан жанр за који овде нема адекватног превода, предајем им поезију, сталне облике на почетку а на крају слободни стих, онда им предајем кратке приче, морају да направе причу од једног пасуса. На пример, тражим да напишу причу од задатих елемената: мушкарац и жена стоје и чекају такси. Или, абецеда. Свака реченица мора да почне словом из абецеде. Завршни облик који треба да савладају је кратак позоришни комад. На крају часа студенти састављају портфолио од својих радова насталих током семестра који личе на рукописе књига. Многи од њих никада нису ишли у позориште, иако имају осамнаест година, и мисле да је позориште исто што и филм. Поезија – задајем им пет књига, немамо књигу која је уџбеник, већ пет најновијих књига које бирам на конференцијама. Разговарамо о тим песмама и онда им задајем да, на пример, напишу сонет или рецепт за неко јело али да то у ствари буде песма, или песме о уметничким делима.

Највише студената је на првој години, четрнаест, а на песничкој радионици их имам дванаест. Такође предајем и женску књижевност у 20. веку – од Ребеке Вест, Вирџиније Вулф, читамо све жанрове. Многе од тих предмета сам сама креирала а сада их предају и други професори. Предајем и светску књижевност од 1650. до данас, као и предмете које сви професори предају, као што су енглеска реторика и састав и енглески састав и књижевност. Моји студенти су изузетно добри, многи од њих су завршили магистратуре. Неки су докторирали, имају објављене књиге, неки и по две-три, неки су добили награде за књиге, а један је чак радио на филму *Дванаест година у ројсџиву* који је добио Оскара.

Колико си дуго на Универзитету Луизијане Ксавијер и како си сјинла до Њу Орлеанса?

Ово ми је 28. година да предајем на Ксавијеру. Примила ме је тадашња шефица одсека Мишел Ливи. Занимљиво је да је у том тренутку на Универзитету Ксавијер било и троје афроамеричких песника који су сада изузетно познати: Тој Дерикот, Мејџор Џексон, који је недавно био у Београду, и Теренс Хејз, сви Афроамериканци. То су сада велика имена америчке поезије. Они су били са мном две године и отишли, а ја сам остала. Тој Дерикот је годину дана пре него што је дошла на Ксавијер креирала један диван летњи програм, зове се *Save Canem* (Пас уједа),

према натпису из Помпеје. Рекла ми је да је ту летњу радионицу тако назвала јер је то осмислила за себе и друге Афроамериканце, да се склоне негде од нас белих и да не размишљају о њима. Одговорила сам јој да бих и ја бих волела да одем негде тако и да будем међу људима као што сам ја, али за мене таквог места нема. Не осећам се као амерички белац. Ја сам свугде странац. Осећам се као да лебдим изнад океана и сваког момента могу да паднем и да се удавим.

Ове године је објављена књига The Politics of Hope (After the War): Selected and New Poems, у издању њујоршке куће Roof Books. То је избор из поезије Дубравке Ђурић који си ти сачинила, превела и у који си унела низ бележака ради разјашњења контекста и повода наслова јединих песама. Како би описала рад на овој књизи?

Дубравка и ја смо не само заједно преводиле, него смо стварале неке нове песме на енглеском. Дубравка је језичка песникиња и игра се речима, а поред тога ретко користи знакове интерпункције и зато смо морале да радимо заједно. Годину и по дана смо радиле на књизи. Било је неколико ствари на којима је Дубравка, која иначе зна енглески (али не као ја), инсистирала али које ипак нису могле да остану на енглеском. Мени је, наравно, теже да преводим на српски, и морам да радим са песником и са неким ко је овде песник да прегледа моје преводе. То више не могу сама, али када преводим на енглески нема проблема.

Дубравка је у песмама говорила како су те песме настале, а ја сам то описала у напоменама. Размишљали смо где да их ставимо. Онда смо, заједно са издавачем, Џејмсом Шеријем и Чарлсом Бернстином, који је написао предговор, одлучиле да их ипак оставимо испод песама уместо да буду на крају књиге, јер ово је превод. На крају књиге је обиман интервју са Дубравком који сам ја урадила.

Дубравка и ти сте веома различити по песничком сензибилитету, антологија коју сте заједно радиле пре неколико година, Cat Painters, садржала је велики број песникиња и песника, мноштво различитих сензибилитета. Како је изгледао њај прелазак из једне у другу песничку „кожу“?

Тачно је да Дубравка и ја имамо потпуно различит однос према поезији. Она пише језичку поезију а ја наративну, формалну и

у слободном стиху. Било ми је веома битно да смо на те две различите стране. Антологију смо радиле четири и по године. Мислим да не би ни било добро да смо само на једној страни. Сложиле смо се да је добро да буде што више жена, то је врло битно. Дубравка је позната као феминисткиња, ја нисам, али подржавам феминизам. Антологију чине песме више од 70 аутора а половину чине жене. Друга ствар око које смо се сложиле јесте да нисмо желеле да имамо превише поезије која се враћа историји Србије, али смо имали и такве песнике. Ту су песникиње и песници различитих религија, има атеиста, геј песника, Ромкињу која је први пут антологизована и жену која је странкиња а није странац. Ја живим 36 година у Америци, она живи овде. Ја сам српско - америчка песникиња, она је јапанско-српска песникиња. Она овде живи, има оба држављанства, али пише на српском, на ћирилици. Она је наша песникиња, наравно, и јапанска. Инсистирала сам и на томе да различите врсте поезије буду заступљене. Једино бих можда волела да је било више поезије која је формална, али је јако тешко превести римовану поезију на неки језик. Инсистирала сам и на томе да буде и хаику поезије која раније није улазила у антологије. Зашто да не? Хаику је врло битан за америчку поезију а очито и за српску. Дубравка се с тим стварима слагала.

Онда смо писале увод, заједнички. И опет је Чарлс Бернстин писао предговор. Ту су и биобиблиографије чија је израда одузела много времена, али сви који су видели антологију слажу се да је то битно – ако неко жели да преведе некога из антологије одмах има све потребне податке. Такође сам снимила 25 песника из антологије и поставила на интернет тако да заинтересовани могу да чују како њихове песме звуче на српском језику.

Иначе, годинама објављујем приказе књига српске поезије и, понекад, прозе (*World Literature Today; Serbian Studies*) и одлазим на конференције по целом свету где говорим о српским песницима.

Са енглеској на српски превела си низ америчких њесника, између осталих и њесме свој мужа Дона Герија, American Ghosts: Selected Poems. Како је изгледао тај њроцес њревођења са енглеској на српски?

Прва поетска књига коју сам превела на српски била је Цонова песничка збирка. Његова поезија је тешка за превођење, он има невероватан речник, сваког дана чујем неку нову реч од њега. Зато је веома тежак за превод. Кад сам завршила, радила сам са Иваном

Миланков и Братиславом Милановићем, да средимо песме, и то је било јако лепо. Ивана зна енглески, Бата не, сам процес је био сјајан. Није било пуно исправки, мада мислим да грешим у падежима. Не знам, нисам ту тридесет шест година, добро је да уопште и говорим српски. Знам људе који оду и после пет или десет година забораве језик.

Да ли би ти било лакше да се овај интервју води на енглеском?

Не, наравно, овде сам сада и волим да говорим српски.

Џон и ти имате сина Питера који је сада на колеџу. Да ли Питер говори српски? Да ли ти је било важно да га научиш свом мајерњем језику? Зашто?

Он се зове Петар. Тамо је Петаар, дуго а, овде Питер, нигде му не погоде име. И он, као и ја, лебди негде између.

Какав однос мислиш да твој син има према српском језику и шта си радила у том смеру?

Петар се родио 2003. године, а 2005. се догодио ураган Катрина. То је потпуно променило наше животе. Годину дана нисмо живели у својој кући. Изгубили смо 2500 књига, Петрове играчке, једно време смо били бескућници. Мишел Ливи нам је опет помогла, омогућила је да будемо у једном стану у Северној Каролини четири месеца. Потом смо били у Минесоти, и на факултет смо се вратили 2006, да би 2007. у јануару дошли поново у Београд јер је Џон добио Фулбрајтову стипендију коју нисмо могли да одложимо. Тада је Петар ишао у једно обданиште и течно проговорио српски. Било је ту и друге деце из иностранства. Пошто смо се вратили у Америку сваког лета смо овде долазили. Када је имао седам – осам година схватила сам да не могу да разговарам само српски са њим и онда сам од неког добила информацију да постоје часови преко Скајпа које даје једна студенткиња на постдипломским студијама из Ниша за децу из дијаспоре. Она је била професор српског Петру седам година. Када бисмо долазили овде преко лета у Нишу је имао часове српског уживо. Била је сјајна. Гледали су цртане филмове заједно, читали песме на српском, учила га је о култури. Петар пише српски, ћирилицом и латиницом. Имао је проблема да опет проговори, јер овде нема друштво

и нема с ким да разговара на српском. Ипак би волео да овде буде на мастеру годину дана јер то је једини начин да поврати језик који му је ”ушао у уши” кад је био мали.

Дуїо си у САД и окружена енїлеским језиком. Да ли још ђонекаг реа-їујеш неочекивано на срїском језику? Да ли се маїтерњи језик изненадно їробије у одређеним сїтуацијама у којима їа не би очекивала?

Имам пуно пријатељица у Америци с којима разговарам на српском и на енглеском, али нам се у разговору мешају речи. На пример, ”Шта ћете да радите за Thanksgiving?” Када разговарам са Американцима никада не мешам језике.

Има и неких ствари из културе, које су ми занимљиве, на пример, ”ниси чувао овце с њим”, што понекад говорим својим студентима када, рецимо, о Чарлсу Симићу говорим као ”Чарлсу”. Онда их упозоравам на то да треба да користе презиме, Симик, како је он изменио своје име.

А їи? Како се їи їрезиваш?

Ја сам Биљана Д. Обрадовик, јер, наравно, овде не знају за ”ћ”.

Шїа їренуїно їриїремаш?

Чекам издавача у Србији да прими и објави превод књиге *Инкоїниїо* на српском. Поред тога годинама већ радим на својим мемоарима. На пролеће 2026. изаћи ће моја нова књига, пета збирка поезије, код универзитетског издавача LSU Press, једног од најбољих за поезију. После тога се враћам писању мемоара. Планирам и барем још две књиге поезије и збирку текстова са конференција. И један кувар!

Biljana D. Obradović

As if I Were Floating above the Ocean¹

Interview conducted by Biljana Dojčinović

<https://orcid.org/0000-0002-8684-2350>

Biljana D. Obradović is a Serbian-American poet, critic and translator. Before she moved to the United States of America in 1988, she has lived in Yugoslavia, Greece and India. She obtained her B.A. from the Faculty of Philology, University of Belgrade, and her M.F.A. in Creative Writing from Virginia Commonwealth University in Richmond, Virginia. She received her PhD in English at the University of Nebraska, Lincoln. Czech Republic's Masarik Academy of Arts awarded her a medal for her artistic achievements. In 2015, Xavier University of Louisiana in New Orleans, where she teaches Creative Writing and other classes at the Department of English, presented her with the *Norman C. Francis* award for excellence achieved throughout her research. She received the *Rastko Petrović* award for her second book of poetry, *Frozen embraces*. Along with Dubravka Đurić, Biljana D. Obradović received the *Miša Dorđević* award for the anthology of contemporary Serbian poetry – *Cat Painters*. The formal occasion behind this conversation was the 2024 publication of selected poems written by Dubravka Đurić and translated by Biljana D. Obradović into English within the collection titled *The Politics of Hope (After the War): Selected and New Poems*.

You received your B.A. in English language and literature at the Faculty of Philology in Belgrade, yet you have lived in various places in Yugoslavia and worldwide – from Greece, to India and the USA. You teach creative writing and other classes at the Department of English language, at the Xavier University of Louisiana in New Orleans. As a poet, translator and professor, you live in different languages. Do you see yourself as a sort of a language nomad, someone whose mind constantly translates (to paraphrase Rosi Braidotti)? Is that strenuous for you?

I was born in Bitola (of Serbian parents), surrounded by the Macedonian language, because my father was a customs officer at Yugoslavia's border with Greece. Later on, we moved to Negotin, where most of the children were of Vlach minority, so, once again, I wasn't familiar with the language.

---

¹ This interview originated as a part of the HerCuLIS project (*Digitization of Heritage Culture and Language Identity of Serbian Diaspora*) funded by the Republic of Serbia's Science Fund (number 1548).

As my father got a new position within the Ministry of Foreign Affairs of Yugoslavia, we left Belgrade and moved to Greece in 1969. I couldn't speak a word of Greek or English as I was in fifth grade of an American elementary school. I think the foreign language in Yugoslavia at the time was only taught from the fifth grade. So, that fall I had to start attending the fifth grade of the American school, in English which I couldn't speak at all. That summer I began to study English with Mrs. Rossi, a Greek woman married to an Italian. She was, also, a French teacher in my new school. She couldn't utter a word of Serbian. So, I was "immersed" right away. She would pick up a glass and say "glass." As I didn't have the word "glass" on my mind, I would learn the term directly in English. And that's how I learned the language. We started with a picture-book, *Dick and Jane*, which had one to two sentences per page, along with pictures which were odd for me at the time as I was already nine years old then. I also found some cultural aspects of America odd in those pictures, such as the grill on which they roasted corn. Later I saw that they actually do that every weekend.

When I started school, the teacher, Mrs. Gregoriadis, taught me English while all the other students studied French. The children teased me, but that was just an incentive for me to learn the language as soon as possible and to speak it well. I started speaking it within one year. I finished the eighth grade of elementary school in Greece. Then I went to first grade of high school in Belgrade, after which I moved to India. I spent four years in Bombay, finished high school there and came back to Belgrade. In 1980, I enrolled at the Faculty of Philology for a double major – English and French. French was my third language. I also learned Greek pretty well while living there, although I, also, learned it, later on, through courses and I used it when visiting my parents who moved back there. I can read and communicate in Greek. I didn't learn Hindi in India, nor any of their other languages. Thus, once again, there I was a stranger, because all other children knew one more local language. So, I don't translate into English, I think in it. When I'm here I think in Serbian. There are some words I know in English, but cannot remember in Serbian and vice versa.

You have published four poetry books until now – three of them bilingual, Frozen Embraces; Le Riche Monde; Little Disruptions; and the fourth one in English Incognito. What does it look like to translate your own poetry, as opposed to writing it down directly to Serbian?

I started writing poems when I was eight years old, first in Serbian and right after that in English. I might have written two-three poems in Serbian. All my

poems in Serbian are translations, but not necessarily done by me. Some of them were translated by other people, but I was the one who adjusted them for the Serbian culture, for this context.

Why did I even write? I wrote because I constantly moved around. So, I wrote letters to my friends, I had regular correspondence with friends I met abroad who are all over the world as well. To this day, I do the same, I correspond with many people, which is a dying habit, I think. In today's world, we exchange text messages through our phones. One of the letters I sent to my friend was sixty pages long. She must have thrown it away, however, for me, it was important to put myself on the paper, to write about myself, and at one point it transformed from prose to poetry.

Who were some of the poets who impacted you at different stages?

When I started thinking about poetry as a child, Desanka Maksimović was my role-model. I had that honor to meet her and talk to her, and I was even a guest in her home twice. I translated a whole book of her selected poems and published eleven of them. That book of poetry still hasn't been published, although some of those poems were a part of my M.F.A. thesis which mostly contained my poems. I don't know if children are familiar with "A Bloody Fairytale" today, but Desanka was truly a great role-model for me. After that I started reading English and American poetry and it was rather difficult because I read older poets like Keats and Shelley and I didn't see myself in it. It was not interesting to me. Not until I went to America. My professors there were poets who influenced me to a large extent: Margaret Gibson, Dave Smith, Greg Donovan. Dave Smith was my mentor for the M.F.A. thesis and, to this day, we collaborate regularly. What did they choose for us to read? Every year in our Creative writing classes we read at least five newest books of contemporary American poets. In the summer of 1988, before I departed for my graduate studies in the US, in August, I met two American poets who were in Belgrade on a Fulbright, Phillip Dacey and Larry Levis. I stayed in touch with Dacey. He was a formal poet, i.e., he wrote in certain forms, which was not popular at that time in America. My professors did not teach that, but Dave Smith insisted we write a sonnet and not only the dominant free verse. I am deeply grateful for that. I write many formal poems besides free verse and I teach that to my students. They should learn how these are written as well, because it is not simple at all. I was interested in poets like Anne Sexton and Caroline Kizer. They were writing from the 1960s as confessional poets. Robert Lowell (one of the leaders of the Confessional movement) was, by

the way, Hilda Raz's professor, who was my professor in Nebraska. So, in a way, I am the "descendant" of Lowell's. Sylvia Plath is interesting, although I prefer Anne Sexton. "Daddy" is Plath's only poem my students must read. Anne Sexton wrote poems women hadn't written until then, for example "In Celebration of My Uterus." That's the kind of poem a man cannot write. Or, "Menstruation at Forty." I knew Caroline Kizerin person, as well. (She wrote the famous poem "ProFemina" after which the Serbian magazine was named after).

You studied Creative Writing when that was an unfamiliar field here. How did it come to that?

Professor Tihomir Vučković from Faculty of Philology told me about creative writing because he knew I wrote poetry in English. I wanted to publish my poems in *Znak*, the undergraduate student magazine, but I was told to translate them into Serbian. "Why?" I asked, "This is the Faculty of Philology?" I was told the same thing in *Književne Novine* – this can't be done; it can only be published in Serbian. It was in 1986 or 1987. Professor Vučković suggested I go to America to study creative writing. He told me, go to the American library in Knez Mihailova street. So, I did just that – there were three pages of small print about the creative writing programs, so I applied to those I was familiar with. My father paid the application fees which were very expensive at the time – I applied to seven or eight of them, to Harvard, Yale, the universities I had heard of. None of them admitted me. Next year, my father told me to try one more time, so I applied to the University of Iowa, which was the first and most famous university for creative writing. I wasn't accepted there, but I did get acceptance letters to the other two I applied for. In March 1988 I went to the US for a month, for the first time, in order to get acquainted with the country and to visit the universities I had applied for. After I got admitted to Virginia Commonwealth University, I enrolled, and moved to Richmond, VA in August 1988. They had just rolled out this program four or five years before. So, I was the first foreign student in it.

How long does your course of creative writing last? What do the students take from it? To what extent is it linked to what you teach in your English language and literature course?

I teach several courses of creative writing that last one semester. Introduction to Creative Writing is taught to freshmen. In the second year we have a poetry

workshop. In the third year they read contemporary poets and we work on something more specialized, such as the influence painting, or music, has on poetry. And in their senior year, students write a thesis about poetry – a book which should be maximum 40 pages long.

In the first year I teach four different subjects. I teach *creative nonfiction*, writing essays about oneself, a specific genre which doesn't have an adequate translation here. I teach poetry, established forms at first and then free verse in the end. Then I teach short stories where they need to write a story from one passage. For example, I ask them to write a story which contains the assigned elements: a man and a woman are waiting for a cab. Or, the alphabet. Each sentence must begin with a letter from the alphabet. The final form they need to master is a brief play. In the middle and the end of the course, students gather all the work they created during the semester into a portfolio which resembles a book manuscript. Many of them have never been to a play, although they are eighteen years old, and they think theatre is the same as film. In Poetry Workshop, I assign five books. We don't use a textbook, but rather five recent collections of poetry I choose from the conferences I go to. We talk about those poems and then I ask them to write a sonnet, for example, or a recipe in the form of a poem, or a poem about some artwork.

The largest number of students are at freshman year – fourteen. I have twelve at the poetry workshop. And I, also, teach Women's Literature of the 20th century – from Rebecca West, Virginia Woolf, we go through all the genres. I have created most of those subjects myself, and now others teach them, as well. I, also, teach World Literature from 1650 to modern times, along with other subjects all the professors teach, such as English Rhetoric and Composition or English Composition and Literature. Some of my students have been exceptional; many have received their M.A. degrees and some have received their PhDs, have their books published, some even two-three of them. Some are, even, awarded. And one of them worked on the film *12 Years a Slave*, which won an Oscar.

How long have you been at the Xavier University of Louisiana? How did you end up in New Orleans?

I have been teaching at Xavier for 28 years. I was hired by Michele Levy, the head of the department at the time. What's interesting is that three African American poets who are now extremely famous were at Xavier University at that particular moment: Toi Derricotte, Major Jackson, who visited Belgrade recently and Terrence Hayes. Those are now well-known

names of contemporary American poetry. They were there with me for two years and they left, leaving me behind. A year before coming to Xavier, Toi Derricotte created a great summer program called Cave Canem, inspired by the inscription from Pompeii. She told me she gave that title to the summer workshop because she envisioned it for herself and other African Americans, as a retreat from Whites and a place where they don't have to think about them. I told her I would love to have such a retreat for myself, where I can go and be with people who are like me, but that I don't have a place in the world. I don't feel like an American White person. I am a foreigner wherever I go. I feel as if I were floating above the ocean, and that I can fall and drown at any given moment.

This year The Politics of Hope (After the War): Selected and New Poems was published by Roof Books from New York. This is your selection of poems Dubravka Đurić wrote. You have, also, translated and annotated them with the aim of giving the context and motive behind certain poems. How would you describe the work on this book?

Dubravka and I not only translated together, but we also created new poems in English. Dubravka is a language poet and she plays with words. Besides that, she rarely uses punctuation, so we had to work together. We worked on the book for a year and a half. There were a few things Dubravka, who knows English (although not like me), insisted on, but which could not be preserved in English. For me it's, of course, more difficult to translate into Serbian, so I have to work with the poet and someone who is a Serbian poet and who can go through my translation. I cannot do this on my own. However, when I translate into English, I don't have the same issue.

In her poems, Dubravka talked about the origin of those poems, which we described in the footnotes. We contemplated where to put them. Then we decided, along with the publishers, James Sherry, and Charles Bernstein who wrote the preface, to leave those notes below the poems instead of moving them to the end of the book, because this is, ultimately, a translation. At the end of the book, there is a comprehensive interview with Dubravka which I led.

You and Dubravka differ a lot as far as your poetic sensibilities are concerned. The anthology you two worked on a few years ago, Cat Painters, contained a large number of poets, with a variety of sensibilities. What did that transition from one poetic "skin" to the other look like?

It is true that Dubravka and I completely differ when it comes to our attitude towards poetry. She writes language poetry while I write narrative, formal and free verse poetry. It was very important for me to differ like that. We worked on the anthology for four and a half years. I don't think it would have turned out as well as it did, if we had been on the same side. We agreed that it should contain as many women as possible, that was very important. Dubravka is known as a feminist, while I am not a critic like her, although I am a feminist. The anthology comprises of poems written by more than seventy poets, half of them women. Another thing we agreed upon was that we didn't want it to have many poems reverting to Serbian history, although such poets were present. We included poets of various religions, atheists, gay poets, a female Roma poet who has been included in the anthology for the very first time and a woman who lives in Serbia, but was born abroad. I have been living in America for thirty-six years, while she has been living here. I am a Serbian-American poet, she is a Japanese-Serbian poet. She lives here, has dual citizenship, yet she writes in Serbian, in Cyrillic. She is a Serbian poet and, of course, a Japanese one. I insisted on having different types of poetry presented. I only may have preferred having more formal poetry. However, it is very difficult translating poetry that rhymes into a target language. I, also, insisted on having haiku poetry which was not included in anthologies before. Why not? The form of haiku is truly important for American poetry. The same can, obviously, be said for Serbian poetry, as well. Dubravka agreed with these points.

Then we wrote the introduction together. Charles Bernstein wrote the preface. Then came the biobibliographies, as well. We invested a lot of time in gathering and making them, but everyone who has seen the anthology agrees that this was an important step – if anyone wanted to translate anyone from the anthology, they would have all the necessary information available in one place. I, also, recorded 25 poets from the anthology and I've uploaded those recordings to the internet so that anyone who's interested can hear what their poems sound like in Serbian.

Besides this, I've been publishing book reviews of Serbian poetry and, sometimes, prose (*World Literature Today*; *Serbian Studies*) for years now, and I attend conferences all over the world and I use every chance to write conference papers on Serbian poetry.

You translated quite a number of American poets from English to Serbian. Your husband, John Gery, is among one of those poets, with American Ghosts: Selected Poems. What did that process of translating from English to Serbian look like?

The first book of poetry I translated into Serbian was John's. His poetry is difficult to translate. He has an incredible vocabulary. I hear new words from him every single day. That is what makes it rather difficult to translate. When I finished, I worked with Ivana Milankov and Bratislav Milanović on fixing the poems, which was a pleasant process. Ivana knows English well, Bata does not. The process itself was fun. There weren't many corrections, but I think I tend to make mistakes when using cases. I don't know, I haven't lived here for thirty-six years, I think it's good I still speak Serbian at all. I know people who've left their country and then forgotten the language overall after five or ten years living abroad.

Would it be easier for you to conduct this interview in English?

No, of course not. I'm here now and I love speaking Serbian.

You and John have a son, Peter, who's in college now. Does Peter speak Serbian? Was it important for you to teach him your mother tongue? Why?

His name is Petar. Over there he is Petaar, with the elongated a, while here he's Peter. They never get his name right. He's, just like me, floating somewhere in between.

What kind of attitude do you think your son has towards Serbian language? What did you do regarding that?

Petar was born in 2003. In 2005 Hurricane Katrina occurred. That completely uprooted our lives. For a year we couldn't live in our own house. We lost 2500 books, Petar's toys. We were homeless for a while. Michele Levy helped us once again. She provided accommodation for us in an apartment in Asheville, North Carolina for four months. Then we went to Minneapolis, Minnesota, and we came back to New Orleans to teach in fall 2006, only to go to Belgrade in January of 2007, because John got the Fulbright stipend he couldn't defer. That's when Petar attended kindergarten and started speaking Serbian fluently. There were other children from abroad there as well. After moving back to America, we came back here every summer. When he was seven-eight years old, I realized I cannot use only Serbian with him. That's when someone informed me that a graduate student from Niš held online

lessons, through Skype, for children from the Diaspora. She was Petar's professor of Serbian language for seven years. Whenever we were here over the summer, he would have in person lessons in Niš. She was amazing. They watched cartoons together, read poems in Serbian, she taught him about the culture. Petar can write Serbian, both in Cyrillic and Latin letters. He did struggle a bit with starting to speak it anew, because here he doesn't have friends with whom he can speak Serbian with. However, he said he would like to do his M.A. studies here for a year, as that is the only way to regain his language skills which "entered his ear" when he was a kid.

You've been in the US for a long time and you've been surrounded by the English language. Do you still react in your mother tongue in unexpected situations? Does it break out unexpectedly in some situations where you wouldn't expect it to do so?

I have some friends in America with whom I talk in Serbian and in English, but words mix in our conversions. When I talk to Americans, I never mix languages.

There are some cultural aspects I find interesting, for example, "you didn't look after the sheep with him," which I use sometimes with my students when they talk about, let's say, Charles Simic as "Charles." That's when I alert them that they should use his last name, Simic, as he changed it.

And you? What's your last name?

I'm Biljana D. Obradovic, because, of course, "ć" is not a part of their alphabet.

What are you working on at the moment?

I am waiting for my Serbian publisher to accept and publish the translation of my book *Incognito* in Serbian. Apart from that, I have been working on my memoirs for years. My new book, *Called by Distances*, the fifth book of poetry, will come out in spring 2026. It will be published by a university LSU Press, one of the best for poetry. After that I will put the focus back on my memoirs. I plan on writing at least two books of poetry and one collection of conference papers. And a cookbook!

Translated by Marija Bosančić